

Folkhälsomyndigheten

Internationell utblick - HKB som verktyg för jämlikhet i hälsa

Cristina Mattsson Lundberg

WHO:s definition av hälsokonsekvensbedömningar (HKB)

*“En kombination av metoder genom vilka politiska beslut, ett program eller ett projekt bedöms utifrån sina möjliga **effekter på hälsan** i en befolkning samt **fördelningen** av dessa effekter inom befolkningen.”*

**WHO Gothenburg Consensus Paper
(1999)**

HKB och Hälsa i alla politikområden (HiAP)

Utvalda milstolpar:

- **1978 WHO:s deklARATION av Alma Ata** – betydelsen av tvärasektoriellt åtgärder för hälsa.
- **1986 Ottawa Charter for Health Promotion** – lyfter fram "healthy public policies" som nyckelarena för hälsofrämjande arbete.
- **2005 Bangkok Charter for Health Promotion in a Globalized World** – förtydligar kopplingen till mänskliga rättigheter och hälsans bestämningsfaktorer.
- **2013 The 8th Global Conference on Health Promotion** – Helsinki Statement on Health in All Policies.

Forts.

*”HiAP ska på ett **systematiskt vis** lyfta fram alla politikområden som **påverkar hälsan** och analysera dessa för att hitta positiva synergieffekter och undvika skadliga effekter för att **förbättra hälsan** och **jämlikhet i hälsa**”.*

**Kimmo Leppo et al. (2013)
Health in All Policies.
Helsingfors: Social- och hälsovårdsministeriet.**

EU och Hälsa i alla politikområden

- "Eftersom hälsan påverkas av många olika faktorer även utanför hälsoområdet, måste **folkhälsoåtgärder ingå i alla relevanta politikområden**".
- Principen om *hälsa i all politik* står i EU-fördraget. För att få fullt genomslag måste den tillämpas i den **nationella, regionala och lokala** politiken.

Tackling health inequalities – an EU priority

*"Parliament calls on the Council to **promote efforts to tackle health inequalities** as a policy priority in all Member States, taking into account the social determinants of health and lifestyle-related risk factors, such as alcohol, tobacco and nutrition, by means of actions in policy areas such as consumer policy, employment, housing, social policy, the environment, agriculture and food, education, living and working conditions and research, in keeping with the '**health in all policies**' principle".*

**European Parliament. Non legislative resolution
8/3/2011. ENVI/7/02651**

WHO-kommissionens slutrapport Closing the Gap (2008)

WHO-kommissionen presenterade omfattande bevis för betydelsen av sociala bestämningsfaktorer för hälsa.

Tre övergripande rekommendationer:

- 1.** Förbättra vardagslivets villkor – de förhållanden under vilka människor föds, växer upp, bor, arbetar och åldras.
- 2.** Motverka den orättvisa fördelningen av makt, pengar och resurser.
- 3.** Mät och förstå problemet och bedöm effekterna av olika åtgärder.

➤ *Rapporten föreslår HKB som verktyg för jämlikhet i hälsa och att Hälsa i alla politikområden tillämpas på alla nivåer.*

EU-projektet Equity Action (2011–2014)

EQUITYACTION

TOOLS • REGIONS • KNOWLEDGE • STAKEHOLDERS •

- **EU-finansierat projekt** via EU:s hälsoprogram genom en så kallad joint action som är ett samarbete mellan EU-kommissionen och medlemsländerna på nationella nivå.
- **Totalt medverkade 22** olika projektpartners från 19 olika länder i projektet som koordinerades av Health Action Partnership (HAPI) i England.
- **Det europeiska nätverket** EuroHealthNet medverkade liksom WHO European Office for Investment for Health and Development i Venedig.
- **Att utveckla jämlikhetsverktyg** genom HKB var ett av projektets fyra work package ('Tools').

Folkhälsomyndigheten

Forts.

Övergripande mål för projektet:

- Utveckla kunskap om åtgärder om skillnader i hälsa.
- Stödja medlemsländer, regioner och andra intressenter i åtgärder för att angripa sociala skillnader i hälsa.
- Dela lärdomar mellan medlemsländer och andra aktörer.
- Stödja utvecklingen av effektiva åtgärder för att angripa sociala skillnader i hälsa på EU-nivå.

Work Package om HKB

Statens folkhälsoinstituts bidrag i projektet:

- En fallstudie: en HKB av åtgärder för Nationell tobaksprevention.
- En erfarenhetsrapport om arbetet med fallstudien.
- Dessutom genomfördes en Health in All Policies – EU literature review.

Svensk-norsk-danskt arbetsmöte

Stockholm, 5 dec. 2013

Slutkonferens för projektet i Bryssel 23 januari 2014

www.health-inequalities.eu/HEALTHEQUITY/EN/projects/equity_action/

Tack!